

# Kokkolan kaupungin lausunto Keski-Pohjanmaan liiton uudistettuun hallintosääntöön

Kaupunginhallitus 14.04.2025 § 173  
83/00.01.11/2025

Valmistelija

Kaupunginjohtaja Stina Mattila, hallintojohtaja Ben Weizmann ja strategiapäällikkö Piia Isosaari

Keski-Pohjanmaan liitto on pyytänyt jäsenkunniltaan lausuntoa uudistetusta hallintosääntöluonnoksesta. Keski-Pohjanmaan liiton nykyinen hallintosääntö on hyväksytty maakuntavaltuustossa 27.4.2017 ja sitä on vuosien varrella päivitetty viisi kertaa. Hallintosäännön uudistustyötä on tehty vuodesta 2024 alkaen osana hallinnon kehittämistyötä ja siinä on huomioitu Keski-Pohjanmaan liiton johtamis- ja hallintojärjestelmän uudistuksen ja lainsäädännön muutosten vaikutukset liiton toimintojen johtamiseen ja toimivaltuuksiin.

Kokkolan kaupunki toteaa lausuntonaan, että hallintosääntöpäivitys on tarpeen ja pitää hyvänä asiana, että Keski-Pohjanmaan liitto on käynnistänyt työn.

Kuntalaki ohjaa siten, että kaikki asiat, joista aiemmin on määrätty esimerkiksi johtosäännöissä tai muissa vastaavissa kootaan hallintosääntöön. Kokkolan kaupungin näkemys on, että edellä olevan mukaisesti myös maakunnan yhteistyöryhmän työjärjestys voisi olla osa hallintosääntöä, ellei alueiden kehittämislaki muuta määrää. Näin ollen ei tarvitsisi arvioida asiakirjojen toissijaisuutta. Lähtökohtaisesti valtuustotasolla päätetty johtosääntö eli tässä tapauksessa hallintosääntö olisi aina ensisijainen.

Hallintosääntöluonnoksessa olisi myös hyvä mainita, mikäli hallintosäännössä määriteltäviä toimivaltaa on siirretty muilla hallintoa ohjaavilla asiakirjoilla, kuten esimerkiksi toimintasäännöillä, jotka ristiriitatilanteissa olisivat toissijaisia.

Maakuntavaltuuston puheenjohtajan tehtäviin on esitetty lisättäväksi vastata valtuuston työskentelyn arvioinnista. Näin ollen olisi tarkoituksenmukaista lisätä samanlainen tehtävä myös maakuntahallituksen puheenjohtajan tehtäviin.

Hallintosäännössä organisaatioon liittyviä kirjauksia olisi selkeämpi tulkita, mikäli hallintosäännössä olisi kuvattuna organisaatiokaavio. Hallintosäännön tekstistä saa käsityksen, että maakuntaliitossa on kolme toimialuejohtajaa, mutta kaksi vastuualuetta: lakisääteinen toiminta ja muu kehittämistoiminta. Henkilöstöorganisaation osalta luonnoksessa käytetään kuitenkin sekä toimialuejohtajan että vastuualuejohtajan nimikkeitä (10 §, 11 §). Koska hallintosäännössä ei ole erikseen kuvattu organisaatiokaaviota jää tulkinnan varaiseksi tarkoitetaanko näillä samaa virkatehtävää?

Hallintosääntöluonnoksen kirjausten perusteella voidaan todeta, että koko organisaation esihenkilötyö keskittyy pitkälti maakuntajohtajan vastuulle. Riskienhallinnan näkökulmasta olisi tarpeen miettiä, onko syytä jakaa palvelussuhteeseen liittyvää operatiivisen tason toimivaltaa nykyistä laajemmin vastuualuejohtajille (tai toimialuejohtajille?), jotka toimivat henkilöstön lähiesihenkilöinä maakuntahallituksen linjausten mukaisesti. Johtamisjärjestelmän tulee olla mahdollisimman selkeä, mikä ei anna tilaa tulkinnalle.

Yleisesti voidaan todeta, että julkishallinnossa toimitaan periaatteella, että toimielin, joka valitsee henkilön virkasuhteeseen, päättää myös virkasuhteeseen liittyvistä palvelussuhteen ehdoista. Maakuntaliiton osalta hallintosääntöluonnokseen on kirjattu toisin. Esimerkiksi maakuntahallitus valitsee viranhaltijat, mutta palvelussuhteen ehdoista päättää maakuntajohtaja.

Hallintosäännössä on useassa kohdassa kirjattu, että asia päätetään esittelystä. Pohdittavaksi tulee, onko maakuntaliiton kokoisessa organisaatiossa tarpeellista toteuttaa päätöksenteko esitetyllä tavalla vai voiko ns. esittelijä suoraan tehdä asiassa (viranhaltija)päätöksen? Esimerkiksi 48 § ja 124 §.

Asiakirjahallintoa ja arkistointia johtavan viranhaltijan tehtävien osalta tulisi hallintosääntöön kirjata asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan virkanimike.

Hallintosäännön kirjauksen mukaisesti rahatoimen käytännön hoitamisesta vastaa hallintojohtaja, mutta lyhytaikaisesta sijoittamisesta päättää maakuntajohtaja. Rahaliikenteen hallinnoinnin sujuvuuden kannalta olisi tärkeää, että päivittäisestä rahaliikenteestä vastaa organisaatiossa yksi viranhaltija sen sijaan, että vastuu jakautuu useammalle eri viranhaltijalle.

Hallintosäännössä on kirjattu, että pankkitilin avaamisesta päättää maakuntajohtaja hallintojohtajan esittelystä. Kuuluisiko pankkitilin avaaminen maakuntahallituksen päätettäväksi?

Hallintosääntöön on kirjattu luottamushenkilöiden palkkiosääntö. Palkkiosääntöluvussa on määritelty kattavasti luottamushenkilöiden palkkioperusteista. Palkkiosääntöön tulisi kirjata palkkioperusteiden lisäksi myös sekä kokouskohtaiset euromääräiset palkkiot että puheenjohtajien euromääräiset vuosipalkkiot.

Lausuntopyynnössä ei ollut mainintaa, miten hallintosäännön valmisteluvaiheessa on osallistettu henkilöstöä tai muitavsidosryhmiä. Lisäksi aluekehitysrahoituksen päätöksentekoa ei ole kuvattu hallintosääntöluonnoksessa lainkaan. Mikäli tästä ei ole tarkoitus määrätä hallintosäännössä, olisi kuitenkin hyvä todeta missä aluekehitysrahoitukseen liittyvä toimivalta määritellään.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää antaa Keski-Pohjanmaan liiton uudistetusta hallintosääntöluonnoksesta yllä olevan lausunnon.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösesityksen.